

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.303/9/2023.

A tanács tagjai: Dr. Szvetnik Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Bakos Balázs felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Riadó u. 5.)

Az I.r. ajánlatkérő: Építési és Közlekedési Minisztérium
(Budapest, Alkotmány u. 5.)

Az I.r. ajánlatkérő képviselője: Dr. Misurák Ervin felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Alkotmány u. 5.)

A II.r. ajánlatkérő: Ózdi Szakképzési Centrum
(Ózd, Kiserdőalja 1.)

A II.r. ajánlatkérő képviselője: Dr. Kopasz Gábor ügyvéd
(Miskolc, Vörösmarty M. u. 11. 4/1.)

A kérelmezett: NEST PLUS Építőipari Kft.
(Bekecs, Lőtér út 12.)

A közbeszerzés/szerződés tárgya, szerződés értéke: Ózdi SZC Bródy Imre Szakgimnázium felújítása, 235.098.296.- Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a kezdeményezés alapján megállapítja, hogy a kérelmezett megsértette az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 322/2015 Korm. rendelet) 26. §-át és a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 187. § (3) bekezdését, ezt meghaladóan jogsértés hiányát állapítja meg.

A Döntőbizottság a kérelmezettel szemben 2.500.000-Ft, azaz Kétmillió-ötszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a kérelmezettet, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Jelen közbeszerzési eljárás előzményeként 2016. szeptember 23. napján kelt konzorciumi együttműködési megállapodás 2-3. pontjai értelmében az ajánlatkérői konzorcium vezetője I.r. ajánlatkérő és a konzorciumi tagja II.r. ajánlatkérő. A konzorciumi együttműködési megállapodás 2018. május 2. napján kelt 1. számú módosításának 2. pontja alapján a konzorciumi tag meghatalmazása „kiterjed a Projekt megvalósításához szükséges árubeszerzés és építési beruházás tárgyában beszerzési és közbeszerzési eljárások Konzorciumvezető általi lebonyolítására. Az építési beruházás tárgyában kötendő vállalkozási szerződést, továbbá annak esetleges módosítását és a teljesítésigazolást a Tag köti meg és írja alá.”.
2. A konzorciumi együttműködési megállapodás 2023. június 14. napján kelt 6. számú módosításának 1. pontjában foglaltak szerint 2020. január 1. napjától [ténylegesen 2021. január 1. napjától, az NFSI Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft. Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programmal kapcsolatos feladatainak átadásáról szóló 589/2020. (XII. 17.) Korm. rendelet alapján] az NFSI Nonprofit Kft. helyébe jogutódként a BMSK Sport Közhasznú Nonprofit Kft., majd 2023. január 1. napjától a BMSK Sport Közhasznú Nonprofit Kft. helyébe jogutódként az Építési és Közlekedési Minisztérium lépett be, mint Konzorciumvezető.
3. A konzorciumvezető I.r. ajánlatkérő 2019. augusztus 16. napján az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) EKR001076192019 azonosítószámon a Kbt. 115. §-a szerint, az ajánlattételi felhívás (továbbiakban: felhívás) közvetlen megküldésével, a nyílt eljárás nemzeti eljárásrendben irányadó szabályainak alkalmazásával feltételes közbeszerzési eljárást indított a rendelkező részben meghatározott tárgyban.
4. A felhívás II.1.5) pontjában a teljesítés időtartama 270 napban került meghatározásra.
5. A felhívás II.2.11) pontja szerint a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott: KEHOP-5.2.2-16-2016-00062. A támogatás intenzitása: 100%. A finanszírozás módja utófinanszírozás.

6. A felhívás V.2.) pont 12. alpontja szerint a nyertes ajánlattevőnek legkésőbb a szerződés megkötésének időpontjától annak teljesítéséig min. 70 millió Ft/év, valamint 35 millió Ft/kár összegű építési-szerelési felelősségbiztosítással kell rendelkezni. Az ajánlattevő köteles nyertessége esetén azt a szerződéskötés időpontjáig megkötni és a biztosítási kötvény vagy a biztosító által kiállított egyéb igazoló dokumentum hiteles másolati példányát a szerződéskötéskor II.r. ajánlatkérő részére benyújtani.

7. Az ajánlattételi határidő lejártáig, 2019. szeptember 4. nap 12:00 óráig 5 db ajánlat került benyújtásra. Az I.r. ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást a 2019. december 4. napján megküldött összegezésében eredményessé nyilvánította, amely alapján a Közbeszerzési Értesítő 2020/34 számában 2020. február 18. napján 2665/2020 iktatószámon közzétett eljárás eredményéről szóló tájékoztatóban nyertes ajánlattevőként a kérelmezettet jelölte meg.

8. A II.r. ajánlatkérő 2020. február 3. napján kötötte meg a nettó 235.098.296.-Ft vállalkozói díjat tartalmazó vállalkozási szerződést (továbbiakban: szerződés) a kérelmezettel.

9. A szerződés kezdeményezés tekintetében releváns rendelkezései az alábbiak:

„15. Vállalkozó kijelenti, hogy rendelkezik kivitelezői felelősségbiztosítással minimum éves 35.000.000,- Ft (...) limit összegre és minimum 70.000.000,- Ft (...) / kár összegre, mely kiterjed a teljes szerződés szerinti munkákra, a káreseménnyel kapcsolatos többletköltségekre (romeltakarítás, szakértői költségek, stb.), a meglévő és szomszédos építményekre, és azt a jelen szerződésben foglalt munkálatok befejezéséig hatályban tartja, valamint a kötvényt és a befizetést igazoló pénzügyi dokumentumot jelen Szerződés aláírásakor bemutatja.

Vállalkozó a Szerződés tárgyát képező tevékenységre a K&H Biztosító Zrt.-vel kötött szerződése alapján érvényes kivitelezői felelősségbiztosítással rendelkezik. A felelősségbiztosítási kötvény másolata jelen szerződés mellékletét képezi.

A biztosítást a Szerződés egész időtartamára köteles a Vállalkozó megkötni és fenntartani. Megrendelő jogosult a Szerződés időtartama alatt a biztosítás folyamatosságát és érvényességét ellenőrizni, a biztosítótól — a Vállalkozó szükség szerinti bevonásával — az erre vonatkozó nyilatkozatokat bekémi.”

„17. Felek rögzítik, hogy a Kbt. 142. § (5) bekezdése Megrendelő kötelezettségévé teszi a Vállalkozó kártérítés követeléséhez vezető szerződésszegésének bejelentését a Közbeszerzési Hatóság felé.”

10. A Szerződés VI. [A szerződés teljesítése] 1. pontjában a teljesítés időtartama a felhívás II.1.5) pontjában foglaltakkal összhangban - a Szerződés hatálybalépésétől számított - 270 napban került meghatározásra. Rögzítésre került továbbá, hogy „Jelen Szerződés a Felek általi aláírás - amennyiben a Felek nem egy időben és/vagy helyen írnak alá, az időben később aláíró Fél aláírásának - napján jön létre érvényesen, és az alábbiak szerinti feltétel bekövetkezése esetén lép hatályba. [...] A Vállalkozói szerződés VI. rész szerint: a Szerződés azon a napon lép hatályba, mely napon a projektre vonatkozó, a szerződés pénzügyi fedezetét biztosító támogatási szerződés — vagy amennyiben releváns — a támogatási szerződésmódosítás aláírásra kerül, vagy a változásbejelentés elfogadásra kerül és a pénzügyi fedezet felhasználhatóvá válik és erről a vállalkozó tudomást szerez. A Támogatási szerződés megkötése vagy a módosítás fentiek szerinti aláírásáról Megrendelő haladéktalanul köteles a Vállalkozót tájékoztatni. [...]”.

11. [XIII. Szerződésszegés],1. A Megrendelő súlyos szerződésszegésre való hivatkozással azonnali hatályú felmondással megszüntetheti a Szerződést — a Szerződés egyéb részeiben foglaltakon túl — különösen az alábbi esetekben: [...]

1.3. ha a Vállalkozó felelősségbiztosítása a Szerződés hatálya alatt megszűnik, vagy az előírt mérték, vagy terjedelem alá csökken [...].”

12. A szerződés 2020. július 21. napján lépett hatályba, melyre tekintettel a 270 napos eredeti teljesítési határidő 2021. április 17. napja volt.

13. A szerződést a II.r. ajánlatkérő és kérelmezett írásban három alkalommal módosította. A 2020. július 27-i módosításban csak a személyes adatok módosítása történt. A 2021. május 10-i 2. számú szerződésmódosításban - a pandémia miatti akadályközlésre tekintettel – a felek a teljesítési határidőt 32 naptári nappal meghosszabbították. A 2021. május 25-i 3. sz. szerződésmódosítás eredményeként a teljesítés időtartama a 371 napra meghosszabbodott, erre tekintettel a teljesítés véghatárideje 2021. július 27. napja lett.

14. A kérelmezett felelősségbiztosításaiban az alábbiak szerepeltek:

10500887 felelősségbiztosítás	kötvényszámú	10501203 felelősségbiztosítás	kötvényszámú
- kelte: 2020. január 23.		- kelte: 2021. október 11.	
- kockázatviselés kezdete: 2020.01.17.		- kockázatviselés kezdete: 2021.10.06.	
- kockázatviselés vége: 2021.01.09.		- kockázatviselés vége: 2021.12.31.	
- kártérítési limit: 35 millió Ft/kár, 70 millió Ft/időszak		- kártérítési limit: 35 millió Ft/kár, 70 millió Ft/időszak	

15. A II.r. ajánlatkérő részéről 2022. január 11., 2022. február 8., 2022. február 23., 2022. április 7. napján kelt emlékeztetőkben rögzítésre került, hogy „Vállalkozó részéről a felelősségbiztosítás megújítása, meghosszabbítása szükséges (jelenlegi december 31.-én lejárt)”.

16. A II.r. ajánlatkérő 2022. május 23. napján és a 2022. július 28. napján kelt leveleiben felszólította a kérelmezettet az érvényes felelősségbiztosítás bemutatására.

17. A II.r. ajánlatkérő egyeztetéseket folytatott az I.r. ajánlatkérővel a szerződés felmondásával és az elszámolással kapcsolatban.

18. A II.r. ajánlatkérő a szerződést 2022. december 7. napján azonnali hatállyal felmondta, mivel a kérelmezett a szerződés teljesítésével 2021. július 28. napjától késedelembe esett, késedelmét többszöri felszólításra sem mentette ki. Az azonnali hatályú felmondásra tekintettel a meghiúsulási kötbér összege a 235.891.448.-Ft összegű nettó vállalkozói díj 20%-a, amely alapján kérelmezett 47.178.290.-Ft összegű meghiúsulási kötbért köteles a II.r. ajánlatkérőnek megfizetni.

19. A II.r. ajánlatkérő, figyelemmel a Kbt. 142. § (5) bekezdésében foglaltakra, 2023. május 22. napján bejelentéssel élt a Közbeszerzési Hatóság (továbbiakban: Hatóság) felé a kérelmezett által megvalósított súlyos szerződésszegéssel kapcsolatban.

20. A II.r. ajánlatkérő Hatóság részére tett 2023. június 15. napján kelt nyilatkozatában arról nyújtott tájékoztatást, hogy „A késedelmi kötbér melletti másik felmondási ok az, hogy a

Vállalkozó a Vállalkozási szerződés 2. fejezet 15. pontjában foglalt érvényes Felelősségbiztosítási kötvénnyel nem rendelkezett, érvényes Felelősségbiztosítási kötvény bemutatását elmulasztotta. Mindezek miatt a felmondás időpontjakor vált egyértelművé, hogy a Nyertes ajánlattevő többszöri szóbeli ígérete ellenére sem fogja teljesíteni szerződésben vállalt kötelezettségét, magatartásával a Vállalkozási szerződés részbeni lehetetlenülését okozta.”

21. A II.r. ajánlatkérő által benyújtott kézbesítési igazolás tanúsága szerint kérelmezett a szerződés azonnali hatályú felmondását tartalmazó levelet 2022. december 7. napján vette át. A felmondólevélben II.r. ajánlatkérő rögzítette – többek között –, hogy „A Megrendelő 2022. május 23-án kelt levelében tájékoztatta a Vállalkozót, hogy a Vállalkozási Szerződés II. fejezet 15. pontjában foglalt felelősségbiztosítási kötvény érvényességi ideje lejárt, egyben felszólította, hogy mielőbb intézkedjen az érvényes felelősségbiztosítási kötvény bemutatásáról. A Vállalkozó az érvényes felelősségbiztosítási kötvény megkötése és rendelkezésre bocsátása iránti intézkedést elmulasztotta, ezzel újabb szerződésszegést követett el, amely szintén okot ad a Vállalkozási Szerződés Megrendelő általi, azonnali hatályú felmondására.”

A hivatalbóli kezdeményezés

22. A hivatalbóli kezdeményező 2023. augusztus 2-án benyújtott kezdeményezésében három kezdeményezési elem kapcsán kérte jogsértés megállapítását, továbbá a Kbt. 165. § (6) bekezdésének e) pontjára tekintettel a II.r. ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben bírság kiszabását.

23. Az első kezdeményezési elemben a kezdeményező kifejtette, hogy a kérelmezett megsértette a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-át, mivel a kérelmezett a szerződéskötés időpontjától kezdődően nem rendelkezett a felhívás V.2.) pont 12. alpontjában és a szerződés II.15. pontjában előírt felelősségbiztosítással. A jogsértő esemény időpontja: 2020. február 3., a szerződéskötés napja. A tudomásszerzés időpontja 2023. június 15., a kérelmezett jogsértése szempontjából releváns dokumentumokat (ajánlatkérői nyilatkozat, felmondólevél) tartalmazó II.r. ajánlatkérői adatszolgáltatás napja.

24. Előadta, hogy a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a szerinti felelősségbiztosításnak az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékűnek és terjedelműnek kell lennie, azaz az általános jogszabályi előírást az adott közbeszerzési eljárás dokumentumai egészítik ki, töltik meg konkrét tartalommal.

25. Ismertette, hogy a felhívás V.2.) pont 12. alpontja alapján kérelmezettnek legkésőbb a szerződéskötés időpontjára évente legalább 70.000.000.-Ft összegű, káreseményenként minimum 35.000.000.-Ft összegű kártérítési limitű építés-szerelési felelősségbiztosítással kellett rendelkeznie. A felelősségbiztosítási kötvényt kérelmezettnek a szerződéskötéskötéskor II.r. ajánlatkérő részére át kellett adnia, annak hatályát a szerződés teljes időtartama alatt fenn kellett tartania.

26. Rögzítette, hogy a szerződés II.15. pontjában a felelősségbiztosítás tekintetében minimum éves 35.000.000.-Ft (...) limit összeg és minimum 70.000.000.-Ft (...) / kár összeg került feltüntetésre, e körben azonban ajánlatkérő2 a 2023. július 13. napján kelt nyilatkozatában – a szerződés preambuluma 2. pontjában rögzítettek megerősítve - arról

nyújtott tájékoztatást, hogy „adminisztrációs hiba történt, a szerződésben nem kielégítően szabályozott kérdésekre vonatkozóan a kivitelezési szerződés elválaszthatatlan részét képező, a közbeszerzési eljárás során alkalmazott dokumentumok” az irányadóak. „Ezen dokumentumok közötti ellentmondás esetén a sorrendben előbb álló dokumentum rendelkezései megelőzik a sorban később álló dokumentum rendelkezéseit, tehát a sorban a legelső a felhívás, ezért a felhívásban lévő adatok az irányadóak.”

27. Közölte, hogy a felek 2020. február 3. napján kötötték meg a szerződést, mely 2020. július 21. napján lépett hatályba. A teljesítés időtartama a szerződés hatálybalépésétől számított 270 naptári napban került meghatározásra, mely dátumszerűen 2021. április 17. napja volt. A teljesítés időtartama a 3. sz. szerződésmódosítás eredményeként 371 napra meghosszabbodott, erre tekintettel a teljesítés véghatárideje 2021. július 27. napja volt. A II.r. ajánlatkérő tájékoztatása szerint a kérelmezett a szerződés teljesítésével 2021. július 28. napjától késedelembe esett. Az II.r. ajánlatkérő a szerződést 2022. december 2. napján kelt levelében azonnali hatállyal felmondta, mely felmondólevelet kérelmezett 2022. december 7. napján vett kézhez.

28. A kezdeményező szerint a fentiek alapján a kérelmezettnek 2020. február 3. napjától 2022. december 7. napjáig kellett rendelkeznie a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-ában foglaltaknak megfelelő felelősségbiztosítással.

29. Ismertette, hogy a II.r. ajánlatkérő 2023. június 26. napján kelt nyilatkozata szerint kérelmezett „rendelkezett 2020., 2021. évekre érvényes felelősségbiztosítással, amely a Vállalkozási szerződés, ill. későbbi módosítás melléklete.” A II.r. ajánlatkérő 2023. július 13. napján akként nyilatkozott, hogy „A szerződéskötés során a szerződés 1. sz. melléklete volt a felelősségbiztosítás kötvény másolata, de annak érvényessége 2021.01.09-ig tartott, ezt követően egy szerződésmódosításra került sor, amelyet 2020.07.27. napján írtak alá, ez feltöltésre került az EKR-be, az új kötvény a módosított szerződés aláírása után került sor.”

30. Rögzítette, hogy a szerződés mellékletét képező, a K&H Biztosító Zrt. által kiállított 10500887 kötvényszámú C.A.R. építés- és szerelésbiztosítási kötvény adatai alapján a biztosítási kötvény kelte 2020. január 23. napja, a biztosítás kezdete 2020. január 17. napja, lejáratára 2021. január 9. napja; a biztosítási összeg 35.000.000.-Ft/káresemény és 70.000.000.-Ft/biztosítási időszak.

31. A kezdeményező előadta, hogy a kérelmezett felelősségbiztosításával kapcsolatos tájékoztatáskérésére tekintettel a II.r. ajánlatkérő rendelkezésre bocsátotta a K&H Biztosító Zrt. által 2021. október 11. napján kiállított, 10501203 kötvényszámú C.A.R. építés- és szerelésbiztosítási kötvényt is, mely szerint a biztosítás kezdete 2021. október 6. napja, lejáratára 2021. december 31. napja; a biztosítási összeg 35.000.000.-Ft/káresemény és 70.000.000.- Ft/biztosítási időszak.

32. Álláspontja szerint a kérelmezett a szerződés megkötésekor, 2020. február 3. napján ugyan rendelkezett felelősségbiztosítással, azonban valószínűsíthető, hogy a 10500887 kötvényszámú felelősségbiztosítás már a szerződéskötés időpontjában sem felelt meg a felhívás V.2.) pont 12. alpontjában, valamint a szerződés II.15. pontjában foglaltaknak a biztosítási időszak vonatkozásában, tekintettel arra, hogy annak hatálya a szerződéskötés időpontjához viszonyítottan sem terjedt ki a felhívásban és a szerződésben rögzített egy éves

időtartamra, a minimum 70.000.000.-Ft-os éves limit csupán a biztosítási időszak, 2020. január 17. és 2021. január 9. napjai között állt fenn.

33. Hangsúlyozta továbbá, hogy a kérelmezett nemcsak a szerződéskötés időpontjában nem rendelkezett az előírt limitű felelősségbiztosítással, hanem a szerződés teljesítése során sem. Figyelemmel arra, hogy a 10500887 kötvényszámú felelősségbiztosítás 2021. január 9. napján lejárt, kérelmezett a 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosítása pedig csak 2021. október 6. napjától volt hatályos, ezért valószínűsíthető, hogy a kérelmezett 2021. január 10. és 2021. október 5. napjai közötti időszakban egyáltalán nem rendelkezett érvényes felelősségbiztosítással.

34. Ismertette, hogy a kérelmezett 2021. október 6. napjától 2021. december 31. napjáig a 10501203 kötvényszámú, érvényes felelősségbiztosítással rendelkezett, azonban ezen felelősségbiztosítás sem felelt meg az előírt feltételeknek a biztosítási időszak vonatkozásában; a 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosításban rögzített 70.000.000.-Ft-os limit – hasonlóan a 10500887 kötvényszámú felelősségbiztosításhoz - szintén nem terjedt ki a felhívásban és a szerződésben rögzített egy éves időtartamra, csupán a fent rögzített – közel 3 hónapos – biztosítási időszak vonatkozásában állt fenn.

35. Előadta, hogy a 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosítási kötvény 2021. december 31. napján lejárt, azonban a kezdeményező rendelkezésére álló dokumentumok alapján arra vonható le következtetés, hogy a kérelmezett a szerződés felmondásáig, 2022. december 7. napjáig egyáltalán nem rendelkezett érvényes felelősségbiztosítással.

36. A második kezdeményezési elem szerint a II.r. ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdés rendelkezéseit, amikor a szerződés teljesítése során a felelősségbiztosítás tekintetében nem teljes körűen tett eleget a Kbt. 142. § (1) bekezdésében rögzített ellenőrzési és intézkedési kötelezettségének. A jogsértő esemény legkorábbi időpontja: 2020. február 3., a szerződéskötés napja. A tudomásszerzés időpontja 2023. június 15. napja, mely időpont a II.r. ajánlatkérő jogsértése szempontjából releváns dokumentumokat (ajánlatkérői nyilatkozat, felmondólevél) tartalmazó ajánlatkérői adatszolgáltatás napja.

37. A kezdeményező előadta, hogy a Kbt. 142. § (1) bekezdése ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget ír elő az ajánlatkérő számára a szerződés teljesítése során. A folyamatos ellenőrzéssel biztosítható, hogy a teljesítés a közbeszerzési dokumentumokban, az ajánlatban és a szerződésben foglaltaknak megfelelően történjen. Mind az ellenőrzési, mind a dokumentálási kötelezettség konkrét tartalmát mindig az adott tényállás specifikumai vonatkozásában szükséges és lehet vizsgálni. A jelen kezdeményezés tárgya szerinti szerződés tekintetében a II.r. ajánlatkérőnek mindenképpen ellenőriznie kellett volna a felelősségbiztosítási kötvények összegszerűségét és hatályát, azaz, hogy a felelősségbiztosítási kötvények megfelelnek-e a felhívásban és a szerződésben előírt kondícióknak.

38. Tekintettel arra, hogy a jogsértés megtörténtére az I.r. ajánlatkérő jogutódlását követően került sor, továbbá arra, hogy a szerződés a II.r. ajánlatkérő és a kérelmezett között jött létre, mely szerződés II.15. pontja a II.r. ajánlatkérő kötelezettségévé teszi a szerződés időtartama alatt a felelősségbiztosítás megfelelőségének ellenőrzését, az ellenőrzési és intézkedési kötelezettség elmulasztása körében a kezdeményezés kizárólag a II.r. ajánlatkérővel szemben tartalmaz kezdeményezési elemet.

39. Álláspontja szerint a II.r. ajánlatkérő a felelősségbiztosítás vonatkozásában nem tett eleget a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési és intézkedési kötelezettségének.

40. Rámutatott arra, hogy a felhívás egyértelmű rendelkezéseket tartalmazott a felelősségbiztosítás megfelelősége tekintetében, mely alapján a kérelmezettnek legkésőbb a szerződéskötés időpontjára évente legalább 70.000.000.-Ft, káreseményenként minimum 35.000.000.-Ft összegű kártérítési limitű építés-szerelési felelősségbiztosítással kellett rendelkeznie. Figyelemmel az 1. kezdeményezési elemben foglaltakra a kezdeményező szerint feltételezhető, hogy a kérelmezett 10500887 kötvényszámú felelősségbiztosítási kötvénye a biztosítási időszak, valamint hatálya alapján már a szerződéskötés időpontjában sem felelt meg az ajánlatkérő által előírtaknak, valamint a szerződés teljesítése során megkötött, 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosítás limitje a biztosítási időszak tekintetében nem felelt meg a felhívásban és a szerződésben rögzített követelményeknek. Rögzítette, hogy a kérelmezett 2021. január 10. - 2021. október 5. napjai között, és 2021. december 31. napját követően egyáltalán nem rendelkezett érvényes felelősségbiztosítással.

41. Közölte, hogy a teljesítés monitorozása érdekében a II.r. ajánlatkérő által kooperációs egyeztetések kerültek összehívásra, melyekről - a szükséges érdemi megjegyzéseket, kéréseket, vállalásokat is tartalmazó - emlékeztetők készültek. Rámutatott arra, hogy a 2022. január 11., 2022. február 8., 2022. február 23., 2022. április 7. napján kelt emlékeztetőkben is rögzítésre került, hogy „Vállalkozó részéről a felelősségbiztosítás megújítása, meghosszabbítása szükséges (jelenlegi december 31.-én lejárt)”. A II.r. ajánlatkérő továbbá a 2022. május 23. napján és a 2022. július 28. napján kelt leveleiben felszólította a kérelmezettet az érvényes felelősségbiztosítás bemutatására.

42. A kezdeményező szerint azon tényből, miszerint a II.r. ajánlatkérő a szerződéskötés időpontjában elfogadta a kérelmezett felelősségbiztosítási kötvényét, arra vonható le következtetés, hogy a II.r. ajánlatkérő nem ellenőrizte annak tartalmát, illetőleg amennyiben ellenőrizte, nem észlelte, hogy annak hatálya nem felel meg a felhívásban foglaltaknak. Amennyiben viszont észlelte, hogy a 10500887 kötvényszámú felelősségbiztosítási kötvény hatálya rövidebb, mint egy év, valószínűsíthetően elmulasztotta felhívni a kérelmezettet a kiírás szerinti felelősségbiztosítás haladéktalan pótlására. Szintén mulasztás terheli a kezdeményező szerint a II.r. ajánlatkérő-t a 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosítás tekintetében a biztosítási időszak limitje okán.

43. Mivel a kérelmezett érvényes felelősségbiztosítással 2021. január 10. - 2021. október 5. napjai között, és 2021. december 31. napját követően egyáltalán nem rendelkezett, a II.r. ajánlatkérő ezen időszakok alatt a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési kötelezettségének nem tett eleget.

44. A kezdeményező szerint a csatolt kooperációs egyeztetésekről készült jegyzőkönyvek alapján arra vonható le következtetés, hogy a II.r. ajánlatkérő – annak ellenére, hogy már 2022. január 11. napján tudomással bírt arról, hogy a kérelmezett érvényes felelősségbiztosítással nem rendelkezik – ténylegesen csupán a 2022. május 23. napján kelt levelében hívta fel a felelősségbiztosítás pótlására kérelmezettet.

45. Megjegyezte, hogy álláspontja szerint a Kbt. 142. § (1) bekezdés szerinti ellenőrzési kötelezettség nem addig tart, amíg egy hibát, hiányosságot az ajánlatkérő feltár, ezen

kötelezettség annak kiküszöböléséig áll fenn. Erre tekintettel a kezdeményező szerint a II.r. ajánlatkérőnek a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján nem csupán jeleznie kellett volna a kooperációs egyeztetésekről készült jegyzőkönyvekben annak tényét, hogy a 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosítás december 31. napján lejárt, hanem ténylegesen fel kellett volna hívnia kérelmezettet annak haladéktalan pótlására.

46. Rámutatott arra, hogy a felelősségbiztosítás nem megfelelő ellenőrzésével a II.r. ajánlatkérő azt kockáztatta, hogy egy esetleges szerződésszegésből fakadó igénye nem érvényesíthető, amely nem áll összhangban a közpénzek felhasználása során irányadó hatékony és felelős gazdálkodás elvével.

47. A kezdeményező harmadik kezdeményezési elemében annak megállapítását kérte, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 187. § (3) bekezdését.

48. Közölte, hogy a fent idézett jogszabályhely kötelezettséget határoz meg a szervezetek számára a tájékoztatás nyújtására vonatkozóan. A Kbt. nem határozza meg a szervezet fogalmát, ezért a szervezet hétköznapi értelmezése az irányadó. A kezdeményező szerint a kérelmezett szervezetnek minősül, ekként köteles volt a kezdeményező tájékoztatáskérésének eleget tenni, ahogyan a Döntőbizottság D.43/11/2022. sz. határozat 30. pontjában is megállapításra került.

49. Ismertette, hogy a hatóság köteles kivizsgálni a szerződés teljesítésének, illetőleg a szerződésszegés körülményeit a szükséges intézkedések megtétele érdekében. A hatóság feladatát csak megalapozott információk ismeretében tudja ellátni, azaz meg kell állapítania, hogy az adott ügyben milyen események, tények történtek, össze kell gyűjtenie a szükséges jogilag releváns tényeket, valamint meg kell győződnie arról, hogy a tények valósak-e, valódiak-e. A körülmények feltárása tekintetében meghatározó jelentőséggel bír az ellenőrzött szervezetek magatartása.

50. Rögzítette, hogy a Hatóság elnöke mindösszesen négy alkalommal fordult tájékoztatáskéréssel a kérelmezetthez a II.r. ajánlatkérő bejelentésében, valamint az általa csatolt nyilatkozatokban és dokumentumokban foglaltakra tekintettel. A tájékoztatáskérések konkrétan meghatározták a csatolandó nyilatkozatok és dokumentumok körét, melyek vonatkozásában a kérelmezett által adatszolgáltatás teljesítésére egyáltalán nem került sor az alábbiak szerint.

51. A Hatóság elnöke a 2023. május 23. napján kelt, SZEf-00086/07/2023 iktatószámú levelében - 10 napos határidő tűzésével – tájékoztatáskéréssel fordult a kérelmezetthez. A kérelmezettnek az első megkeresés kézhezvételétől számított 10 napos határidő állt rendelkezésére a tájékoztatás nyújtására. Figyelemmel arra, hogy a Hatóság elnökének megkeresését a rendelkezésre álló, 2243735692 azonosító számú letöltési igazolás tanúsága szerint a kérelmezett 2023. május 26. napján igazoltan átvette, a kérelmezett tudomással bírt a Hatóság elnöke által kért adatokról, valamint az adatszolgáltatás tekintetében a jogszabály alapján fennálló kötelezettségéről, az adatszolgáltatás teljesítésére nyitva álló határidő azonban eredménytelenül telt el, és a kérelmezett határidő hosszabbítás iránti kérelmet sem terjesztett elő.

52. A Hatóság elnöke a 2023. június 7. napján kelt, SZE-00086/10/2023 iktatószámú levelében – 3 napos határidő tűzésével - ismételten tájékoztatáskéréssel fordult a kérelmezett felé. A Hatóság rendelkezésére álló, 2023. június 23. napján kelt 2275598131 azonosító számú meghírusulási igazolás tanúsága szerint a Hatóság elnökének megkeresését a kérelmezett a második értesítést (2023. június 15.) követően rendelkezésére álló 5. munkanapon belül sem vette át, így a meghírusulás dátuma 2023. június 22. napja volt.

53. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (továbbiakban: Eüsztv.) 14. § (4) bekezdés c) pontjában foglaltak szerint: „(4) A hivatalos elérhetőségre kézbesített küldemény kézbesítettnek minősül, [...] c) ha a hivatalos elérhetőséget biztosító szolgáltató azt igazolja vissza, hogy a küldeményt a címzett kétszeri értesítése ellenére nem vette át, a második értesítés igazolásban feltüntetett időpontját követő ötödik munkanapon.”

54. Előadta, hogy amennyiben a kezdeményező megkeresésének elektronikus kézbesítése meghírusul, úgy egy meghírusulási igazolás kerül kiállításra. Tekintettel arra, hogy a meghírusulási igazolás a második kézbesítési kísérletet követő 5 munkanap elteltét követő napon érkezik meg, a kézbesítési vélelem a meghírusulási igazolás kiállítását megelőző napon áll be.

55. Hangsúlyozta, hogy a kézbesítési vélelem időpontja a meghírusulás napja. A Kbt. 187. § (3) bekezdésben foglaltakra tekintettel a kérelmezett részére - a 2023. június 22. napján bekövetkezett kézbesítési vélelemtől számított – legfeljebb 10 napos adatszolgáltatási határidő állt rendelkezésére, mely határidő 2023. július 2. napján eredménytelenül telt el, a kérelmezett által adatszolgáltatás benyújtására nem került sor.

56. A kezdeményező közölte, hogy a fentiek szerint, valamint a II.r. ajánlatkérő által teljesített adatszolgáltatásban foglaltakra tekintettel a Hatóság elnöke a Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján a 2023. június 16. napján kelt, SZE-00086/13/2023 iktatószámú levelében - 10 napos határidő tűzésével – további tájékoztatáskéréssel fordult a kérelmezetthez. A Hatóság rendelkezésére álló, 2273537113 azonosító számú letöltési igazolás tanúsága szerint a Hatóság elnöke által küldött dokumentumot a kérelmezett 2023. június 21. napján átvette, az adatszolgáltatás teljesítésére nyitva álló határidő azonban ismét eredménytelenül telt el. A kérelmezett az adatszolgáltatás nyújtására biztosított határidőn belül a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, határidő hosszabbítás iránti kérelmet sem terjesztett elő.

57. A Hatóság elnöke ezért a 2023. július 10. napján kelt, SZE-00086/17/2023 iktatószámú levelében – 3 napos határidő tűzésével – ismételten megkereste a kérelmezettet. A rendelkezésre álló, 2300633705 azonosító számú letöltési igazolás tanúsága szerint a Hatóság elnökének megkeresését a kérelmezett 2023. július 16. napján igazoltan átvette, az adatszolgáltatás teljesítésére nyitva álló határidő azonban ismétetlen eredménytelenül telt el.

58. A kezdeményező álláspontja szerint a kérelmezett megsértette a Kbt. 187. § (3) bekezdésében foglaltakat azzal, hogy a Hatóság elnökének külön felhívására a Kbt. által biztosított tíz napon belül - négy alkalommal - nem tett eleget a tájékoztatásadási kötelezettségének.

59. A kezdeményező a jogsértés megtörténtének lehetséges legkorábbi időpontjaként 2023. június 6. napját ismertette, mely az első tájékoztatásadási kötelezettség teljesítésére

jogszabály által biztosított határidő eredménytelen elteltét követő nap volt. A jogsértés tudomásra jutásának időpontjaként 2023. június 6. napját jelölte, mely napon a kérelmezett jogszerűen már nem teljesíthette tájékoztatásadási kötelezettségét.

60. A kezdeményező 2023. szeptember 11-i észrevételében kifejtette, hogy az I.r. ajánlatkérő és a II.r. ajánlatkérő észrevételében nem kerültek megjelölésre olyan új indokok, továbbá alátámasztásként nem kerültek csatolásra olyan dokumentumok, melyek alapján igazolható lenne, hogy a II.r. ajánlatkérő a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési és intézkedési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett volna, mint ahogyan azt sem igazolta a II.r. ajánlatkérő, hogy ezen kötelezettségek nem a II.r. ajánlatkérőt terheltek.

61. Álláspontja szerint a II.r. ajánlatkérő észrevételében hivatkozott az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezet felé vállalt kötelezettséggel összefüggő, a 2014-2020 programozási időszakban a Kormány által a nemzeti fejlesztési miniszter hatáskörébe utalt energiahatékonyság növelését célzó beruházások megvalósításáról szóló 435/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: 435/2015. Korm. rendelet) 6. § (2) bekezdésében az I.r. ajánlatkérő konzorciumvezető számára előírt feladatokból nem következik, hogy a felelősségbiztosítás ellenőrzése az I.r. ajánlatkérő kötelezettsége lett volna.

62. Utalt arra, hogy a 2016. szeptember 23. napján kötött konzorciumi együttműködési megállapodás 2018. május 2. napján kelt, 1. számú módosításának 2. pontja egyértelmű rendelkezéseket tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a projekt megvalósításához szükséges építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárás lebonyolítása a konzorciumvezető I.r. ajánlatkérő feladata, ugyanakkor a vállalkozási szerződés megkötése, valamint annak esetleges módosítása és a teljesítésigazolás aláírása a konzorciumi tag II.r. ajánlatkérő feladatát képezte.

63. Kiemelte, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként a szerződést a II.r. ajánlatkérő és a kérelmezett kötötte meg, így a szerződés ezen szerződő felek között keletkeztetett jogokat és kötelezettségeket. A szerződés II.15. pontjának harmadik bekezdése alapján tényként rögzíthető, hogy a szerződés időtartama alatt II.r. ajánlatkérő feladatát képezte a biztosítás folyamatosságának és érvényességének ellenőrzése, akár a biztosító ezzel kapcsolatos nyilatkozatának bekérésével. Erre tekintettel a kezdeményező szerint a szerződés teljesítésének ellenőrzése és dokumentálása, illetve az ellenőrzés eredményére tekintettel a felelősségbiztosítás rendelkezésre bocsátása céljából a szükséges intézkedések megtétele a II.r. ajánlatkérő kötelezettsége volt, így felelőség a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti kötelezettség elmulasztása miatt a II.r. ajánlatkérőt terheli.

64. Rögzítette, hogy a szerződésben a felelősségbiztosítás éves limitje és a káreseményenkénti biztosítási összege adminisztrációs okokból - a kezdeményező által sem vitatottan - felcserélésre került, ezen körülmény azonban a jogsértés szempontjából nem bír relevanciával.

65. A kezdeményező a II.r. ajánlatkérő észrevételére hangsúlyozta, hogy a kérelmezett felelősségbiztosítási kötvényei nem feleltek meg a felhívás V.2.) pont 12. alpontjában, valamint a szerződés II.15. pontjában foglalt előírásoknak. A szerződéskötés időpontjában fennálló, a K&H Biztosító Zrt. által kiállított 10500887 számú felelősségbiztosítási kötvény 2020. január 17. napjától 2021. január 9. napjai között, azaz kevesebb, mint egy évig volt hatályban, és a kockázatviselés időtartamára figyelemmel a felhívásban és a szerződésben

előírt minimum 70.000.000.-Ft-os éves kártérítési limit követelmény nem teljesült. A 10500887 kötvényszámú felelősségbiztosítás 2021. január 9. napjáig volt hatályban; azaz dokumentumok hiányában nem igazolt, hogy a kérelmezett 2021. január 10. és 2021. október 5. napjai közötti időszakban rendelkezett érvényes felelősségbiztosítással. A 2021. október 6. napjától 2021. december 31. napjáig hatályban lévő, 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosítás vonatkozásában a kockázatviselés időtartamára figyelemmel szintén nem érvényesült a minimum éves 70.000.000.-Ft limitösszeg előírás. A 10501203 számú felelősségbiztosítási kötvény 2021. december 31. napi lejártát követően a 2022. december 7. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan a kérelmezett által érvényes felelősségbiztosítás bemutatására nem került sor.

66. A kezdeményező a második kezdeményezési elem vonatkozásában nem a felmondás, mint a szerződészegés jogkövetkezményének alkalmazását, illetőleg a felmondás időpontját kifogásolta, hanem a II.r. ajánlatkérő a Kbt. 142. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési és intézkedési kötelezettségét azzal sértette meg, hogy anélkül fogadta el a kérelmezett felelősségbiztosításait, hogy ténylegesen meggyőződött volna arról, hogy azok a felhívásban és szerződésben előírt paramétereknek megfelelnek-e, továbbá, amikor észlelte a hatályos felelősségbiztosítás hiányát, az észlelést követően nem hívta fel haladéktalanul a kérelmezettet a felelősségbiztosítás pótlására.

67. Rámutatott arra, hogy a Kbt. 142. § (1) bekezdése általános ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget ír elő a szerződéses kötelezettségek vonatkozásában is, tehát nem kizárólag a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítés esetére. A Kbt. ugyan nem ad taxatív felsorolást arra vonatkozóan, hogy az ajánlatkérőnek konkrétan mely körülmények és milyen dokumentumok vizsgálata alapján kell ezen kötelezettség körében eljárnia, így az ajánlatkérői kötelezettség tartalma az eset összes körülményére tekintettel vizsgálandó.

68. Ennek kapcsán hivatkozott a Nagykommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez (Szerkesztette: Dezső Attila) Kbt. 142. § (1) bekezdése tekintetében rögzítettek, mely szerint „Az ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség - annak eredményétől függően - az ajánlatkérő intézkedési kötelezettségét is megalapozza, önmagában ugyanis a jogsértő állapot dokumentálása, az annak elhárítása érdekében tett ajánlatkérői intézkedések hiányában a jogintézmény nem töltené be a jogalkotó által deklarált célt. [...] A törvényi szabályozás célja az, hogy az ajánlatkérő a szerződés teljesítését, nemteljesítését, vagy nem szerződészerű teljesítését felügyelje, ellenőrizze és dokumentálja, melynek kezdő időpontja nyilvánvalóan a szerződés létrejöttének napja, az ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség befejezése a szerződés teljesítésének befejezéséhez kötődik. Az ajánlatkérői kötelezettség időtartama és határideje nyilvánvalóan a szerződésben foglalt rendelkezésektől függ.”

69. A kezdeményező szerint a kérelmezett magatartása nem mentesítheti a II.r. ajánlatkérőt a Kbt. 142. § (1) bekezdésében rögzített kötelezettség maradéktalan teljesítése alól, és e körben nem bírhat relevanciával azon körülmény sem, miszerint a kérelmezett a felelősségbiztosítás lejártát követően nem bocsátotta a II.r. ajánlatkérő rendelkezésére a felhívásban, valamint a szerződéses előírásoknak megfelelő összegű és káreseményenkénti kártérítési limitű újabb építés-szerelési felelősségbiztosítási kötvényt.

70. Hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre bocsátott kooperációs emlékeztetőkben rögzített ajánlatkérői megjegyzések, ténymegállapítások a jogsértő állapot megszüntetésére tett

ajánlatkérői intézkedésként nem értelmezhetők, azok nem alkalmasak a jogalkotó által a Kbt. 142. § (1) bekezdése alapján megkövetelt ajánlatkérői intézkedési kötelezettség teljesítésének alátámasztására. A kezdeményező szerint a II.r. ajánlatkérő nem elégedhetett volna meg azzal, hogy a kérelmezett a kooperációs értekezleteken úgy nyilatkozott, hogy a megfelelő felelősségbiztosítással rendelkezik és annak igazolására szolgáló biztosítási kötvényt csatolni fogja. Véleménye szerint a II.r. ajánlatkérőnek a felelősségbiztosítás tényleges fennállását – figyelemmel arra is, hogy több évre kiterjedő biztosítás meglétéről, folyamatos fennállásáról van szó – és annak bizonyítékát meg kellett volna vizsgálnia, és fel kellett volna hívnia a kérelmezettet annak haladéktalan pótlására. A kezdeményező szerint a II.r. ajánlatkérő igazoltan legkorábban csupán a 2022. május 23. napján kelt levelében szőlította fel a kérelmezettet a megfelelő felelősségbiztosítás pótlására.

71. A kezdeményező utalt arra, miszerint a felelősségbiztosítás nem csupán annak lejártát követően, hanem már a szerződéskötés időpontjában sem felelt meg az előírásoknak a biztosítási időszakra, valamint a hatályra tekintettel, erre figyelemmel a II.r. ajánlatkérő nem fogadhatta volna el a 10500887 kötvényszámú felelősségbiztosítást, annak ellenőrzésére köteles lett volna. Amennyiben ugyanis a II.r. ajánlatkérő eleget tett volna ellenőrzési kötelezettségének, úgy a kérelmezettnek módja lett volna a felelősségbiztosítás hatályának kiterjesztésére és már ekkor rendelkezésre állhatott volna az időtartamában és limitösszegeiben is megfelelő mértékű felelősségbiztosítás. A kezdeményező szerint a II.r. ajánlatkérő nem tett eleget ellenőrzési és intézkedési kötelezettségének, mivel úgy került sor a szerződés megkötésére, hogy a II.r. ajánlatkérő nem észlelte, hogy a kérelmezett felelősségbiztosítása nem megfelelő.

72. Kifejtette, hogy a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-ában, illetőleg a Kbt. 142. § (1) bekezdésében rögzített jogszabályi kötelezettségek címzettje nem azonos. Egyrészt a felelősségbiztosítás rendelkezésre bocsátásának kötelezettségét a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a a nyertes ajánlattevő kötelezettségévé teszi, hogy legkésőbb a szerződéskötés időpontjára felelősségbiztosítási szerződést kössön, vagy a meglévő felelősségbiztosítását kiterjessze az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosításra, másfelől ezen szerződéses kötelezettség teljesítésének ellenőrzését a Kbt. 142. § (1) bekezdése az ajánlatkérő kötelezettségeként írja elő. Ezen jogszabályi rendelkezések megsértése tehát – a II.r. ajánlatkérő észrevételében foglaltakkal ellentétben – egymás mellett, „párhuzamosan” is megállapítható, mely álláspontot a döntőbizottsági gyakorlat (D.81/10/2023. határozat 47. és 54. pontja) is alátámaszt.

73. Figyelemmel a II.r. ajánlatkérő észrevételére a kezdeményező rögzítette, hogy a Kbt. 153. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezések alapján a „Közbeszerzési Hatóság elnöke kezdeményezi a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását, ha a Közbeszerzési Hatóság a 187. § (2) bekezdés j) pontja szerinti hatósági ellenőrzésének eredménye alapján vagy ha a hatósági ellenőrzés megkezdése nélkül is valószínűsíthető, hogy a szerződés módosítására vagy teljesítésére e törvénybe ütköző módon került sor.”

74. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 9.K.700.303/2018/9. számú ítéletére, a Kbt. nem követeli meg azt, hogy a jogorvoslati kezdeményezés megdönthetetlen bizonyítékokkal legyen alátámasztva, jogorvoslati eljárás kezdeményezésére nem kizárólag a jogellenességről való teljes bizonyosság birtokában kerülhet sor, hiszen a határozati alaposságú tényállás megállapítása és a jogkérdésben való döntés a Közbeszerzési Döntőbizottság feladata.

Az I.r. ajánlatkérő észrevétele

75. Az ajánlatkérő észrevételében rögzítette, hogy a II.r. ajánlatkérő és a kérelmezett a közbeszerzési eljárás eredményeképp 2020. február 3. napján kötötték meg a vállalkozási szerződést, ami 2020. július 21-én lépett hatályba. A szerződés teljesítésére rendelkezésre álló határidő, figyelemmel a szerződés 2. és 3. sz. módosításaira, 2021. július 27. napján lejárt. Tekintettel arra, hogy a szerződés teljesítésére rendelkezésre álló határidő eredménytelenül eltelt és a kérelmezett a szerződés teljesítésével 2021. július 28. napjától késedelembe esett, a szerződés XIV. fejezet 1.2. pontja alapján, a kérelmezett a késedelem minden naptári napja után a nettó vállalkozói díj 0,5%-ának megfelelő mértékű késedelmi kötbért volt köteles fizetni. A késedelmi kötbér mértéke 2021. szeptember 5. napján elérte a 20%-os maximum értéket, ami megalapozta a szerződés - XIV. Fejezet 1.2. pont szerinti - azonnali hatályú felmondását.

76. Közölte továbbá, hogy a II.r. ajánlatkérő, 2022. május 23-án kelt levelében tájékoztatta a kérelmezettet, hogy a vállalkozási szerződés II. fejezet 15. pontjában foglalt, felelősségbiztosítási kötvény érvényességi ideje lejárt, egyben felszólította, hogy mielőbb intézkedjen az érvényes felelősségbiztosítási kötvény bemutatásáról. Figyelemmel arra, hogy a kérelmezett érvényes felelősségbiztosítási kötvény megkötése és rendelkezésre bocsátása iránti intézkedést elmulasztotta, újabb szerződésszegést követett el, amely alapján, a vállalkozási szerződés azonnali hatályú megszüntetésére a fentiek mellett, szintén okot adott.

77. Előadta, hogy a II.r. ajánlatkérő a szerződést 2022. december 7. napján azonnali hatállyal felmondta. Az azonnali hatályú felmondásra tekintettel a meghiúsulási kötbér összege a 235.891.448.-Ft összegű nettó vállalkozói díj 20%-a, amely alapján a kérelmezett 47.178.290.-Ft összegű meghiúsulási kötbért köteles a II.r. ajánlatkérőnek megfizetni.

78. A Kbt. 142. § (1) bekezdése körében ismertette, hogy nem vitatottan ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget ír elő a szerződéses kötelezettségek vonatkozásában, melynek célja egyetértve a kezdeményező álláspontjával az, hogy az ajánlatkérő a szerződés teljesítését, nem teljesítését, vagy nem szerződésszerű teljesítését felügyelje, ellenőrizze és dokumentálja.

79. A Kbt.-hez fűzött Kommentár szerint a Kbt. 142. § (1) bekezdése széles körű dokumentálási kötelezettséget ír elő az ajánlatkérő számára a szerződés teljesítése során. Az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, és különösen köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett. A tárgyi ajánlatkérői kötelezettségre vonatkozóan a Kbt. nem tartalmaz konkrét rendelkezést az ellenőrzési tevékenység módjára, dokumentálására, eredményességére/ eredménytelenségére vonatkozóan, illetve az ellenőrzést követő cselekvési kötelezettségre, például intézkedéstételi, szankcionálási kötelezettséget. Ezért véleménye szerint a szerződésben javasolt rendezni az ellenőrzéssel kapcsolatos eljárásrendet, szankciókat.

80. Tényszerűen megállapítható, hogy a II.r. ajánlatkérő eleget tett az ellenőrzési kötelezettségének azzal, hogy több alkalommal is felhívta a kérelmezettet a megfelelő felelősségbiztosítás rendelkezésére bocsátására. Ahogy a kezdeményező a jogorvoslati eljárást kezdeményező iratában is rögzítette a teljesítés monitorozása érdekében a II.r.

ajánlatkérő által kooperációs egyeztetések kerültek összehívásra, melyekről a szükséges érdemi megjegyzéseket, kéréseket, vállalásokat is tartalmazó - emlékeztetők készültek. A 2022. január 11., 2022. február 8., 2022. február 23., 2022. április 7. napján kelt emlékeztetőkben rögzítésre került, hogy „Vállalkozó részéről a felelősségbiztosítás megújítása, meghosszabbítása szükséges (jelenlegi december 31.-én lejárt)”. A II.r. ajánlatkérő továbbá a 2022. május 23. napján és a 2022. július 28. napján kelt leveleiben felszólította a kérelmezettet az érvényes felelősségbiztosítás bemutatására. Álláspontja szerint az érvényes felelősségbiztosítás pótlására ténylegesen felhívta a kérelmezettet, függetlenül attól, hogy azok a kooperáció keretében, az azokról készült jegyzőkönyvekben kerültek rögzítésre. Figyelemmel arra, hogy a Kbt. nem tartalmaz konkrét rendelkezést az ellenőrzési tevékenység módjára, így véleménye szerint a kooperációs jegyzőkönyvekben történt felhívásokkal a II.r. ajánlatkérő nem csupán jelezte, hanem fel is hívta a kérelmezettet a felelősségbiztosítás rendelkezésre bocsátására.

81. Utalt arra is, hogy a II.r. ajánlatkérő ezen túlmenően alkalmazta a szerződésben rögzített jogkövetkezményeket is, mert azonnali hatállyal felmondta a szerződést arra tekintettel, hogy a többszöri felszólítása ellenére a kérelmezett nem bocsátotta rendelkezésre a megfelelő felelősségbiztosítási kötvényét. Ilyen formában álláspontja szerint tényszerűen megállapítható, hogy a II.r. ajánlatkérő ellenőrizte a teljesítés folyamatát és eleget tett a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglaltaknak, valamint a szerződésben rögzített rendelkezéseknek.

82. Megjegyezte, hogy a szerződés alapján a szerződés felmondása, illetve a meghiúsulási kötbér érvényesítése jogosultság és nem kötelezettség. A II.r. ajánlatkérő kiemelkedő érdeke volt a projekt eredményes megvalósítása, a szerződés tárgyát képező munkák megfelelő minőségben történő elvégzése, ezért a jogviszony megszűnését eredményező jognyilatkozatra, mint eszközre, végső megoldásként tekintett és csak akkor alkalmazta, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a szerződéses feladatok vállalkozói teljesítésének kikényszerítésére tett erőfeszítései nem járnak eredménnyel.

83. Előadta továbbá, hogy sem a szerződés, sem vonatkozó a jogszabályi előírások alapján nincs arra előírás, hogy a II.r. ajánlatkérő a felmondás jogát az erre alapot adó kötelezettségzegés esetén milyen időben köteles gyakorolni. Megítélése szerint egy olyan ellenőrzési, illetve döntőbizottsági gyakorlat kialakítása, amely az ajánlatkérőt felelősségre vonja azért, hogy a szerződés felmondásával, mint jogkövetkezménnyel késedelmesen él, kontraproduktívan hat az állami beruházások sikeres megvalósítására, mivel az ajánlatkérőket nem arra sarkallja, hogy a szerződés teljesítésére, a mű előállítására ösztönözzék a vállalkozókat (nyilvánvalóan az egyéb szerződésszegő magatartáshoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazása mellett), hanem arra, hogy egy esetleges bírság elkerülése érdekében - a projekt megvalósulását meghiúsító jogi lépéseket tegyenek.

84. Az I.r. ajánlatkérő észrevételében indítványozta a fentiek alapján jogsértés hiányának megállapítását.

A II.r. ajánlatkérő észrevétele

85. A II.r. ajánlatkérő észrevételében kérte jogsértés hiányának megállapítását. Rögzítette, hogy jogsértés megállapítása esetén a Döntőbizottság a kiszabott bírság összegét a törvényi minimumban állapítsa meg a II.r. ajánlatkérő felróhatóságának hiánya miatt.

86. Rámutatott arra, hogy 2016. szeptember 23. napján konzorciumi együttműködési megállapodást kötött az I.r. ajánlatkérő jogelődjével. A konzorcium vezetője a hivatkozott megállapodásban rögzítettek szerint is a 435/2015 (XII.28.) kormányrendelet alapján I.r. ajánlatkérő volt, akinek a hivatkozott kormányrendelet 6. § (2) bekezdése szerint feladata a támogatást igénylő konzorcium konzorciumvezetőjeként eljárva előkészíteni a projektet, továbbá ellátni a projekt megvalósításával összefüggő projektmenedzsment feladatokat, lebonyolítani a beszerzési és közbeszerzési eljárásokat, valamint ellátni a műszaki ellenőri feladatokat.

87. Ismertette, hogy a 2018. május 2. napján technikailag módosított konzorciumi megállapodás szerint a közbeszerzés lebonyolítói, projektmenedzseri és műszaki ellenőri feladatokat az I.r. ajánlatkérő vállalta teljesíteni, amely tevékenységek költségei is az I.r. ajánlatkérő elszámolható költségei között lettek feltüntetve, majd elszámolva a projektben. Az I.r. ajánlatkérő feladatainak vállalása nem csak a felek konzorciumi megállapodásán, hanem a hivatkozott jogszabályon alapult.

88. Közölte továbbá, hogy a 2020. február 3. napján megkötött vállalkozási szerződésben a felelősségbiztosítás vonatkozásában nyilvánvaló tévedésből a felhívással ellentétes rendelkezés lett feltüntetve, mivel a szerződésben felcserélésre került az éves és a káreseményenkénti biztosítási összeg. A megkötött szerződés és a felhívás ellentmondását, azonban maga a szerződés preambuluma 2. és 2.1. pontjai oldották fel, mely szerint a dokumentumok közötti ellentmondás esetén a sorrendben előbb álló dokumentum rendelkezései megelőzik a sorban később álló dokumentum és értelemszerűen magának a szerződésnek az ellentmondó rendelkezéseit. A felhívás rendelkezéseinek primátusát, maga a szerződés hivatkozott pontjai rögzítik, így nem bír relevanciával a szerződésben felcserélt biztosítási összeg, mivel azt a felhívás V.2.12. pontja szerint kell figyelembe venni, amely megegyezik a szerződéskötéskor a kérelmezett által csatolt 2021. január 9. napig biztosítási fedezetet igazoló biztosítási kötvénynek is.

89. A kivitelezés során a kérelmezett csatolt egy további felelősségbiztosítási kötvényt, amelyben a kockázatviselés 2021. október 6. napjától 2021. december 31. napjáig tartó időtartamban került feltüntetésre.

90. A II.r. ajánlatkérő kifejtette, hogy véleményünk szerint a jogsértés hiánya a biztosítási kötvények érvényessége és a szerződés teljesítési időszak egybevetése nélkül is megállapítható. A szerződéskötéskor csatolt biztosítási kötvény kockázatviselésének egy évnél rövidebb időtartamát a kezdeményező tévesen értelmezi, mivel a biztosítás mértéke ezen előírásának célja az, hogy az adott felelősségbiztosítási szerződésnek meghatározott legyen az a kerete, amelyet több káresemény esetén kell figyelembe venni, tehát amely összegig a biztosító több káresemény esetén is helytállni köteles.

91. Rámutatott arra, hogy a szerződéskötéshez csatolt biztosítási kötvény megfelelő összegű fedezetet nyújt káreseményenként és a maximális biztosítási összeg is megfelelő, mivel a kötvény a biztosítási időszakhoz tartozóan jelöli meg a maximalizált összeget és ez független attól, hogy az adott kötvény lefed-e egy egész éves időtartamot, vagy sem. Tehát a szerződéskötéskor csatolt biztosítási kötvény szerinti felelősségbiztosítás káreseményenként és a biztosítási időszak vonatkozásában is megfelelő limitet tartalmazott.

92. Kifejtette, hogy a szerződés II.15. pontja rendelkezik a nem megfelelő felelősségbiztosítással kapcsolatos problémák jogkövetkezményeiről. A vonatkozó szerződési rendelkezések diszpozitívak, tehát bármely jogkövetkezmény alkalmazása kizárólag a megrendelő döntésén alapul, tehát nem megfelelő felelősségbiztosítás esetén sem következik a szerződésből annak II.r. ajánlatkérő általi felmondási kötelezettsége.

93. Hangsúlyozta, hogy a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-a szerint a szerződéskötés időpontjára kell, hogy rendelkezésre álljon a felelősségbiztosítás, amelynek hiánya a szerződéskötés kétoldalú jellegére figyelemmel a szerződéskötés objektív akadály, amelynek felismerése a II.r. ajánlatkérő felelőssége is, azonban a szerződéskötéskor a kérelmezett kétségtelenül rendelkezett megfelelő felelősségbiztosítással.

94. Kiemelte, hogy a szerződés felmondásáig joggal várta el a kérelmezettől, hogy csatolja megfelelő felelősségbiztosítási kötvényét és a jogsértés megállapításával a II.r. ajánlatkérő késedelembe nem esett, mivel a szerződés teljesítésének ellenőrzési pozíciójából kizárólag azt tudta megállapítani, hogy a kérelmezett a felelősségbiztosítási kötvényének lejártát követően nem csatolta újabb felelősségbiztosítási kötvényét, azonban a kérelmezett adat és iratszolgáltatásának hiányában azt nem állapíthatta meg, hogy a kérelmezett nem rendelkezik megfelelő felelősségbiztosítással, ezt a kezdeményező is csak valószínűsíti.

95. Ismertette, hogy a 2022. május 23. napján és 2022. július 28. napján kelt - a szerződés felmondását megelőző - felszólításokat követően került abba a helyzetbe, amikor a szerződés felmondásának jogkövetkezményével lett terhelt a felelősségbiztosítás fennállásának igazolási kötelezettségének elmaradása. A kérelmezett még ekkor is igazolhatta volna, hogy a szerződés teljes időszaka alatt rendelkezett és rendelkezik megfelelő felelősségbiztosítással, önmagában a biztosítási kötvény becsatolásának elmulasztása nem alapozta meg a felmondás jogkövetkezményét a benyújtásra történő felszólításig.

96. Előadta, hogy a II.r. ajánlatkérő nézőpontjából a felmondást megelőző felszólításig bármikor igazolhatta volna a kérelmezett, hogy rendelkezik és rendelkezett a megfelelő felelősségbiztosítással, így nem lehetett vele szemben jogkövetkezményt alkalmazni, azonban a biztosítási kötvény benyújtására történő felszólítások megküldése és azok eredménytelensége megalapozta a felmondás jogszerűségét.

97. Rámutatott arra, hogy csak a kérelmezett által részére becsatolt iratot tudta ellenőrizni, a felelősségbiztosítási kötvény becsatolásának elmulasztása nem eshet a II.r. ajánlatkérő terhére, mivel párhuzamosan nem állapítható meg a két jogsértés, tehát ha a kérelmezett megszegte a 322/2015. Korm. rendelet 26. §-át azzal, hogy a megfelelő felelősségbiztosítási kötvényét nem csatolta a II.r. ajánlatkérő részére, akkor a II.r. ajánlatkérő terhére nem állapítható meg az ellenőrzési kötelezettség megsértése, mivel a kötvény hiányában a II.r. ajánlatkérő nem tudta elvégezni az ellenőrzést. Az tényszerűen megállapítható, hogy a kérelmezett nem csatolta felelősségbiztosítási kötvényét azon időszak vonatkozásban, amelyet a kezdeményező a kezdeményezésében feltüntetett, tehát a II.r. ajánlatkérő nem lehet jogsértő helyzetben.

98. Álláspontja szerint nem sértette meg a Kbt. 142. § (1) bekezdését, mivel dokumentálási kötelezettségének eleget tett, az alkalmazott jogkövetkezmény szerinti felmondásról a hatóságot értesítette.

99. A II.r. ajánlatkérő rögzítette, hogy a szerződés a megrendelő részére írja elő a felelősségbiztosítás ellenőrzésének lehetőségét, azonban ezzel párhuzamosan I.r. ajánlatkérő és II.r. ajánlatkérő között hatályban volt a már hivatkozott konzorciumi megállapodás, amely megállapodás és a 435/2015 (XII.28.) kormányrendelet szerint 6. § (2) bekezdése alapján a projektmenedzseri és műszaki ellenőri feladatokat az I.r. ajánlatkérő látta el, így az I.r. ajánlatkérő feladata lehetett kizárólag a meglévő felelősségbiztosítás ellenőrzése, mivel ez a projektmenedzserment és/vagy a műszaki ellenőri feladatok közé tartozik. A projekt költségvetésében szereplő elszámolható költségek is alátámasztják, hogy a projektmenedzserment és a műszaki ellenőri feladatokat az I.r. ajánlatkérő látta el, amely feladatok ellátása a már hivatkozott 435/2015 (XII.28.) kormányrendelet szerint az I.r. ajánlatkérő jogszabályi kötelezettsége, valamint kizárólagos feladata.

100. Utalt arra, hogy az I.r. ajánlatkérő ezen feladatait önállóan végezte, ideértve a szerződésben, valamint a felhívásban a kötelező vállalkozói felelősségbiztosítás mértékének előírását is. A szerződés alapjául szolgáló közbeszerzési eljárás ajánlatkérője és teljeskörű lebonyolítója az I.r. ajánlatkérő volt. A fentiek okán hiányzik tehát a II.r. ajánlatkérő felróhatósága az ellenőrzési feladatok I.r. ajánlatkérő általi ellátási kötelezettsége miatt.

101. Előadta, hogy 2022. december 2. napján kelt és 2022. december 7. napján kézbesített felmondással a II.r. ajánlatkérő a szerződést felmondta, a felmondás indoka a kérelmezett késedelme, valamint a biztosítási kötvény rendelkezésre bocsátásának hiánya volt. Az ajánlatkérő több alkalommal kérte a kérelmezettet, hogy csatolja meglévő felelősségbiztosítási kötvényét, de a kérelmezett együttműködést nem mutatott, a megkeresésekre nem reagált, így a szerződés teljesítésének ezirányú ellenőrzésére a II.r. ajánlatkérőnek lehetősége sem volt. A kérelmezett a kooperációs értekezleteken úgy nyilatkozott, hogy a megfelelő felelősségbiztosítással rendelkezik és annak igazolására szolgáló biztosítási kötvényt csatolni fogja, de ez nem történt meg, ezért hiányzik a II.r. ajánlatkérő felróhatósága a kérelmezett együttműködési kötelezettségének megsértése miatt.

102. Kiemelte, hogy a kezdeményező kezdeményezésének alapja a II.r. ajánlatkérő ellenőrzési kötelezettségével kapcsolatos mulasztása, amely nem történt meg. A jogsértés alapjául megjelölt mulasztás a szerződés felmondását megelőző felszólításig nem következhetett be, - a kérelmezett bármikor csatolhatta volna megfelelő biztosítási kötvényét - a felszólítás eredménytelen elteltét követően pedig a II.r. ajánlatkérő felmondta a szerződést.

103. Rámutatott arra, hogy a jogorvoslati eljárás alapját képező szerződésszegést maga a II.r. ajánlatkérő jelentette be a kezdeményező részére, tehát a szerződés teljesítésével kapcsolatos jogsértést maga tárta a hatóság elé, amely jogsértés a kérelmezettel szemben állapítható meg. A II.r. ajánlatkérő tehát, mint megrendelő, a tőle elvárható magatartást tanúsította, a szerződés teljesítésével kapcsolatos további ellenőrzési kötelezettség jogszabály alapján pedig az I.r. ajánlatkérőt terhelte, így a II.r. ajánlatkérő vonatkozásában jogsértés nem állapítható meg.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

104. A jogorvoslat alapjául szolgáló közbeszerzési eljárás 2019. augusztus 16. napján indult, ezért a Döntőbizottság az ezen időpontban hatályos rendelkezések alapján bírálta el a kezdeményezést érdemben.

105. A Döntőbizottság az alábbi releváns rendelkezések alapján vizsgálta meg a kezdeményezést.

A 322/2015 Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint e rendelet hatálya a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 8. § (3) bekezdése szerinti építési beruházásokra, a Kbt. 8. § (5) bekezdése szerinti építési koncessziókra, valamint az azokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatásokra terjed ki.

A 322/2015 Korm. rendelet 26. §-a ismerteti, hogy építési beruházás esetén az ajánlattevő köteles legkésőbb a szerződéskötés időpontjára – vagy a szerződésben meghatározott, a szerződés hatálybalépését követő, de a felelősségbiztosítással érintett tevékenység megkezdését megelőző időpontig – felelősségbiztosítási szerződést kötni vagy meglévő felelősségbiztosítását kiterjeszteni az ajánlatkérő által az eljárást megindító felhívásban vagy a közbeszerzési dokumentumokban előírt mértékű és terjedelmű felelősségbiztosításra.

A Kbt. 142. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

A Kbt. 187. § (3) bekezdése szerint a Hatóság elnöke, illetve a közbeszerzési biztos megkeresésére a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyben minden szervezet – ideértve a szakmai kamarákat és az érdekképviseleti szervezeteket is – köteles tíz napon belül tájékoztatást adni.

106. A hivatalbóli kezdeményező első kezdeményezési elemében annak megállapítását kérte, hogy a kérelmezett megsértette a 322/2015 Korm.rendelet 26. §-át, mivel a szerződéskötés időpontjától kezdődően nem rendelkezett az előírt felelősségbiztosítási kötvénnyel.

107. A Döntőbizottság először az ajánlatkérő előírásait vizsgálta meg és megállapította, hogy a felhívás V.2.) pont 12. alpontja alapján kérelmezettnek a szerződés megkötésének időpontjától annak teljesítéséig legalább 70.000.000.-Ft/év összegű, káreseményenként minimum 35.000.000.-Ft összegű kártérítési limitű építés-szerelési felelősségbiztosítással kellett rendelkeznie. A felelősségbiztosítási kötvényt kérelmezettnek a szerződéskötéskötéskor II.r. ajánlatkérő részére át kellett adnia, annak hatályát a szerződés teljes időtartama alatt fenn kellett tartania.

108. A fentiek alapján a felelősségbiztosításnak a szerződéskötés időpontjától a szerződés hatályától számított 270 naptári napig kell igazolni legalább 70.000.000.-Ft/év összegű, káreseményenként minimum 35.000.000.-Ft összegű kártérítési felelősségbiztosítás fennállását. Az is rögzítésre került, hogy a felelősségbiztosítást az II.r. ajánlatkérő részére kell benyújtani adott alaki követelmények mellett a szerződéskötéskor.

109. Az eljárásban nem volt vitatott annak ténye, hogy a felelősségbiztosítás éves és káreseményenkénti limitösszege felcserélve került meghatározásra a szerződésben a felhíváshoz képest, de a szerződés preambuluma 2. és 2.1 pontja a felhívás elsődlegességét rögzítette, így a Döntőbizottság a felhívásban foglalt előírások szerint vizsgálta a kezdeményezésben foglaltakat.

110. Fontos annak kiemelése, hogy a szerződés VI.1) pontja a felhívás II.1.5) pontjával azonosan azt rögzítette, hogy a teljesítés időtartama a szerződés hatálybalépésétől számított 270 nap. Ebből következően a 2020. február 3-án történő szerződéskötéskor a kérelmezett nem tudhatta mikor lép hatályba a szerződés, de ennek ellenére a felelősségbiztosítási kötvényét csatolnia kellett akként, hogy annak időtartama valószínűsíthetőleg megfeleljen a felhívás előírásainak.

111. A Döntőbizottság megvizsgálta a kérelmezett által becsatolt K&H Biztosító Zrt.-vel kötött 10500887 kötvényszámú biztosítást és megállapította, hogy a biztosítás limit összegei, valamint a kockázatviselés kezdete megfelelt az előírásoknak. Megállapítható továbbá, hogy a szerződés 2020. július 21-i hatálybalépésére tekintettel a felelősségbiztosítás már nem fedte le a teljesítés időszakát, csak 2021. január 9-ig, ellenben a szerződés 270 napos befejezése 2021. április 17-ében volt rögzíthető.

112. Megállapítható, hogy a 2021. május 10-i 2. számú szerződésmódosítás 32 naptári nappal történő növelése a teljesítés időtartamának összesen 310 napban történő rögzítését eredményezte. A 2021. május 25-i 3. számú szerződésmódosítás során a teljesítés időtartama összesen 371 napra emelkedett, így a teljesítés végső dátuma 2021. július 27. napja lett.

113. A kérelmezett által becsatolt 10501203 kötvényszámú felelősségbiztosítás kapcsán a Döntőbizottság rögzíti, hogy a limitek megfelelnek az előírásnak, viszont a biztosítás 2021. október 6. napjától 2021. december 31. napjáig érvényes, így nem fedi le a teljes szerződésben rögzített teljesítési időszakot.

114. Fontos annak kiemelése, hogy nem csak az adott tartamú felelősségbiztosítás becsatolása szükséges az ajánlattevő részéről, hanem az esetleges időpont változásából eredő felelősségbiztosítás kiegészítésének, módosításának igazolása is, mely jelen esetben a kérelmezett részéről nem történt meg.

115. A fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezett nem tett eleget a felhívásban rögzített teljes szerződési időszakra érvényes felelősségbiztosítás rendelkezésre bocsátási kötelezettségének, azaz 2021. január 10-től 2021. október 5-ig terjedő, valamint a 2021. december 31. napját követő időszakra vonatkozó érvényes felelősségbiztosítást nem csatolt, mellyel megsértette a 322/2015 Korm. rendelet 26. §-ában foglalt rendelkezést.

116. A Döntőbizottság ezt követően a harmadik kezdeményezési elemet bírálta el, amelyben a kezdeményező annak vizsgálatát kérte, hogy a kérelmezett megsértette a Kbt. 187. § (3) bekezdését mulasztásával.

117. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 187. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a Hatóság elnöke, illetve a közbeszerzési biztos megkeresésére a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyben minden szervezet – ideértve a szakmai kamarákat és az érdekképviselői szervezeteket is – köteles tíz napon belül tájékoztatást adni. Ezen kötelezettségének a felhívott szervezet minden körülmények között köteles eleget tenni, a felhívás nem teljesítésével mulasztást követ el, amivel a Hatóság feladatainak teljesítését hátráltatja.

118. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. nem határozza meg a szervezet fogalmát, ezért a szervezet hétköznapi értelmezése irányadó. Ezen értelmezés alapján a kérelmezett, mint

ajánlattevő gazdasági szereplő szervezetnek minősül, ekként köteles volt a kezdeményező tájékoztatókérésének eleget tenni.

119. Tényként megállapítható, hogy a Közbeszerzési Hatósághoz a II.r. ajánlatkérő 2023. május 22-én bejelentéssel élt a kérelmezett által megvalósított súlyos szerződésszegéssel kapcsolatban, mely kapcsán a kezdeményező 4 alkalommal (2023. május 23-án, 2023. június 7-én, 2023. június 16-án és 2023. július 10-én) kért adatszolgáltatást és tájékoztatást a kérelmezettől. A megkeresést a kérelmezett 3 alkalommal átvette, míg egy alkalommal a kézbesítés megghiúsulása került megállapításra, de a kérelmezett a megadott határidőben adatszolgáltatást nem teljesített, és határidő hosszabbítás iránt sem terjesztett elő kérelmet.

120. A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a kérelmezett a kezdeményező négy alkalommal történő adatkérése esetében elmulasztotta a vizsgálat lefolytatásához alapvetően szükséges nyilatkozatok, dokumentumok megküldését, így megsértette a Kbt. 187. § (3) bekezdését.

121. A Döntőbizottság ezt követően a második kezdeményezési elemet vizsgálta, melyben a kezdeményező annak megállapítását kérte, hogy a II.r. ajánlatkérő megsértette a Kbt. 142. § (1) bekezdés rendelkezéseit, amikor a szerződés megkötésekor nem ellenőrizte a felelősségbiztosítás megfelelőségét.

122. A Kbt. 142. § (1) bekezdés alapján az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és - adott esetben - a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.

123. A Döntőbizottság kiemeli, hogy az ajánlatkérőnek a Kbt. 142. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége közé tartozik, hogy köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles rögzíteni a szerződéses kötelezettségek teljesítését, valamint a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését. Kiemelendő, hogy az ajánlatkérő dokumentálási kötelezettsége áthatja a Kbt. tételes jogi rendelkezéseit is, hiszen az átláthatóság alapvető követelménye csak és kizárólag ezen kötelezettség teljesítése mellett tud érvényesülni, figyelemmel annak tényére, hogy a közbeszerzésben valamennyi cselekmény tekintetében az írásbeliség az irányadó.

124. Az ajánlatkérő dokumentálási és ellenőrzési kötelezettségét nem csak a fenti joghely rögzíti, hanem maga a szerződés is előírhatja, de ennek hiányában is köti az ajánlatkérőt a Kbt. fenti előírása. Ezen túlmenően a Kbt. általános ellenőrzési és dokumentálási kötelezettséget ír elő a szerződéses kötelezettségek vonatkozásában is, tehát nem kizárólag a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítés esetére. A törvényi szabályozás célja az, hogy az ajánlatkérő a szerződés teljesítését, nemteljesítését, vagy nem szerződésszerű teljesítését felügyelje, ellenőrizze és dokumentálja, melynek kezdő időpontja nyilvánvalóan a szerződés létrejöttének napja, az ellenőrzési és dokumentálási kötelezettség befejezése a szerződés teljesítésének befejezéséhez kötődik. Az ajánlatkérői kötelezettség időtartama és határideje nyilvánvalóan a szerződésben foglalt rendelkezésektől függ.

125. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint a II.r. ajánlatkérő ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét elsődlegesen a szerződéskötéskor mulasztotta el.

126. A Döntőbizottság a határozat 110. pontjában rögzítette, hogy a szerződéskötéskor sem a II.r. ajánlatkérő, sem a kérelmezett nem tudhatta, hogy a projekt pénzügyi fedezetét biztosító támogatási szerződés mikor kerül aláírásra és ezáltal az azt megelőzően rendelkezésre bocsátott felelősségbiztosítás érvényességének véghatárideje megfelelő lesz-e a teljes teljesítési időszakra lefedésére, ami a szerződés hatálybalépésétől számított 270 nap, így a II.r. ajánlatkérő e körben eleget tette az ellenőrzési kötelezettségének, a szerződéskötés pillanatában mulasztás nem terhelte.

127. A Döntőbizottság nem találta alaposnak a kezdeményező arra vonatkozó hivatkozását, mely szerint a II.r. ajánlatkérő nem észlelte, hogy a becsatolt kötvény rövidebb, mint egy évre vonatkozik. E körben a Döntőbizottság azt vette figyelembe, hogy az irányadó felhívás nem tartalmazza az éves biztosítást, mint kitételt, a szerződésben foglalt rendelkezések az adminisztrációs elírások okán viszont csak másodlagosan figyelembe vehetők, így a felhívás rendelkezései az irányadóak. A Döntőbizottság mérlegelte azt is, hogy a teljesítési időszak nem egy évre vonatkozik, így a Döntőbizottság ekörben a II.r. ajánlatkérő mulasztását nem állapította meg.

128. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy a II.r. ajánlatkérő ellenőrzési és dokumentálási kötelezettségét akként teljesítette, hogy a kooperációs jegyzőkönyvekben többször felhívta a kérelmezettet a felelősségbiztosítás becsatolására, valamint külön levélben kérte a dokumentum bemutatásának teljesítését, valamint ezen okra tekintettel a kérelmezettel szemben a szerződést egyoldalúan felmondta. A Döntőbizottság elfogadta az I.r. ajánlatkérő azon hivatkozását, mely szerint nem elvárható az ajánlatkérőtől, hogy a teljesítés során történő szerződészegések alapján nem a projekt megvalósulásának sikerességére törekedjen, hanem a megvalósítást megghiúsító jogi lépéseket tegyen. Ezen elvárás a Kbt. 142. § (1) bekezdés rendelkezéséből nem következik és a jogalkotói cél sem erre irányult. A II.r. ajánlatkérő a szerződésben foglalt kötelezettsége alapján élt a szerződés felmondásának jogával ez okból, de ezen jogi lépés kapcsán a törvény határidőt nem szab a számára, így ez számon sem kérhető. A Döntőbizottság figyelembe vette döntésekor annak tényét is, hogy a II.r. ajánlatkérő projektmenedzsmenti feladatát és műszaki ellenőrzését az I.r. ajánlatkérő látta el, így a két ajánlatkérőt együttműködési, folyamatos tájékoztatási kötelezettség terhelte, ami – a jogutódlásokra is figyelemmel - lassította a végleges döntéshozási folyamatot is az elszámolásra tekintettel.

129. A Döntőbizottság nem fogadta el a kezdeményező azon álláspontját, mely szerint nem volt elegendő a kooperációs jegyzőkönyvekben történő jelzés a II.r. ajánlatkérő részéről, mivel megállapítható, hogy a teljesítés során a kooperációs jegyzőkönyvek az építési naplóval együtt a kommunikáció legfontosabb dokumentumai, amelyeken a teljesítésben résztvevők kommunikálnak egymással. Egyebekben a II.r. ajánlatkérő a kooperációs jegyzőkönyvek sikertelenségére tekintettel közvetlenül felhívta a kérelmezettet a biztosítás csatolására, mellyel teljesítette a Kbt. szerinti kötelezettségét.

130. A fentiek alapján nem állapítható meg, hogy a II.r. ajánlatkérő nem végezte el a szerződéskötéskor a biztosítás megfelelőségének ellenőrzését, így ennek kapcsán a II.r. ajánlatkérő terhére jogsértés nem állapítható meg.

131. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdések szerinti hatáskörében eljárva a kérelmezettel szemben a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pont alapján megállapítja a jogsértés megtörténtét és az e) pont szerint bírságot szab ki, míg a II.r. ajánlatkérővel szemben a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja szerint jogsértés hiányát állapítja meg.

132. A Döntőbizottság Kbt. 165. § (2) bekezdése e) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés e) pontja szerint a bírság kiszabása kapcsán nem mérlegelhet, és a (7) bekezdés alapján annak összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a lehet.

133. A Kbt. 165. § (11) bekezdés alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

134. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdése szerinti a bírság összegének meghatározásakor tekintettel volt arra, hogy a kérelmezett a Kbt. és a Korm. rendelet szerinti kötelezettségének nem tett eleget. A Döntőbizottság figyelembe vette a szerződés 235 millió forintos értékét, valamint azt, hogy a kérelmezettel szemben e közbeszerzés alapján korábban jogsértés megállapítására nem került sor. Az érintett beszerzés támogatásból valósult meg, és a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A Döntőbizottság tekintettel volt arra is, hogy több év telt el a jogsértés megtörténte óta. Figyelembe vette a Döntőbizottság azt is, hogy a jogsértések nem reparálhatók, illetve a kérelmezett együttműködő magatartását a Döntőbizottság nem tudta megállapítani. Ezek a körülmények a rendelkező részben foglalt összegű bírság kiszabását indokolják.

135. A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

136. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

137. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2023. október 9.

*Dr. Szvetnik Ágnes sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke*

*Bankóné Nagy Helga sk.
közbeszerzési biztos*

*Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk.
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Hivatalbóli kezdeményező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. I.r. ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. II.r. ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
4. Kérelmezett (kizárólag elektronikus úton)
5. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
6. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)